

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Nová Ves pod Pleší, okres Příbram

262 04 Nová Ves pod Pleší 86

Identifikátor školy: 600 054 675

Termín konání inspekce: 2. a 3. června 2003

Čj.:	022 073/03-5080
Signatura:	ob5bw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Nová Ves pod Pleší, okres Příbram je neúplná základní škola s prvním až pátým postupným ročníkem. Organizována je jako trojtřídní. Spojeny jsou první ročník se třetím a druhý se čtvrtým, pátý ročník je samostatný. Kapacita školy je 60 žáků a podle stavu ke dni 30. září 2002 ji navštěvuje 49 žáků. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Obecná škola, čj. 12 035/97-20. Součástí školy je školní družina s kapacitou 25 žáků. Škola nemá vlastní jídelnu, stravování je zajištěno v blízké jídelně mateřské školy. Zřizovatelem školy je Obec Nová Ves pod Pleší se sídlem na adrese 262 04 Nová Ves pod Pleší 90. Od 1. ledna tohoto roku je škola příspěvkovou organizací a pracuje v podmínkách právní subjektivity. K témuž datu převzal školu opět ředitel, který byl po osm let uvolněn z funkce.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK A MATEMATIKA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Na výuce českého jazyka a matematiky se podílí celkem tři zkušeni vyučující. Jedna z těchto vyučujících nesplňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro daný typ školy, má kvalifikaci pro práci s dětmi předškolního věku. Přidělení úvazků učitelům je vzhledem k současným personálním podmínkám zcela optimální a umožňuje škole řádně vykonávat výchovně - vzdělávací činnost. Podíl odborně vedené výuky zvyšuje také skutečnost, že ředitel (bez nároku na zvýšení platu) vyučuje šest hodin nad svůj stanovený úvazek. Vyučující v prvním až čtvrtém ročníku prokázali v průběhu inspekce schopnost účinně organizovat hodiny ve třídách se dvěma ročníky.

Oficiálním poradním orgánem ředitele je pouze pedagogická rada. Metodické sdružení ani funkce výchovného poradce nebyly ustanoveny. Pedagogická rada pravidelně jedná čtyřikrát do roka, projednávány jsou zde zejména organizační záležitosti, sledován je prospěch a chování žáků v jednotlivých klasifikačních obdobích. Pedagogická osvěta a obecné závěry z hospitační činnosti se na programu rady prakticky neobjevují. V oblasti vedení zaměstnanců ze strany ředitele chybí systematické ovlivňování postojů pedagogů a forem jejich práce. Rezervy jsou v práci se žáky se specifickými potřebami v jednotlivých hodinách. Začínající učitelé ve škole nejsou. Vzájemná metodická pomoc v rámci tohoto malého kolektivu probíhá na základě každodenní neformální výměny zkušeností, předáváním informací z akcí dalšího vzdělávání a pod. Denní provoz je řádně zajištěn, jeho kontrola je zcela účinná. Funkční je rovněž kontrola třídní dokumentace. Nedostatky jsou v četnosti a využití hospitační činnosti. Přesto již ředitel prokázal přehled o kvalitě práce jednotlivých zaměstnanců. Daří se také vytvářet pozitivní atmosféru ve sboru a získávat konsensus pro nové koncepční záměry školy.

Organizace školy je jednoduchá a zřetelná, kompetence jednotlivých pracovníků jsou dostatečně zakotveny ve vnitřních dokumentech - v tzv. „Vnitroorganizačních směrnících“ z 27. ledna 2003, v ročním pracovním plánu školy, v pracovních smlouvách, zápisech z porad a pod. Řád školy („Školní řád“ z 30. srpna 2002) obsahuje všechna předepsaná ustanovení a dobře slouží činnosti školy. Jeho duch je však ustrnulý, převažuje zde výčet zákazů, příkazů, povinností a doporučení. Práva dětí jsou zde zakotvena jen ojediněle. Jeho obsah nesvědčí o participaci rodičů, obce ani žáků na jeho vzniku. Vzhledem ke změně ve vedení školy vyžaduje také formální aktualizaci.

Vnitřní informační systém je funkční a vzhledem k velikosti školy značně operativní. Rodiče jsou informováni pomocí žákovských knížek a notýsků, třídní schůzky bývají třikrát ročně, individuální konzultace je možno dohodnout prakticky denně. Vedení školy pomáhá neregistrovaný a neformálně utvořený orgán - tzv. „Rada rodičů“. Formálně je v obci zřízena Rada školy. Žákovský poradní sbor nebyl ve škole dosud ustanoven. Velmi dobrá je spolupráce školy se zřizovatelem, o čemž svědčí řada realizovaných a plánovaných investičních akcí. Škola je chápána jako důležitý integrující prvek v obci. Samozřejmostí je kvalitní spolupráce s místní mateřskou školou, podle potřeby škola spolupracuje s dalšími školami v blízkém regionu, na veřejnosti se prezentuje konáním příležitostných akcí.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny stupněm průměrný.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK A MATEMATIKA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí ve zhruba sto dvacet let starém, jednopatrovém objektu umístěném na travnatém pozemku v centru obce. Budova i venkovní prostory jsou průběžně udržovány a opravovány. Schodiště a chodby jsou bezpečné, přiměřeně rozměrné a esteticky náležitě upravené. Vyučuje se ve třech vkusně vyzdobených kmenových třídách, které vzhledem k aktuálnímu počtu žáků poskytují dostatek prostoru pro výchovně - vzdělávací práci. V jedné učebně však prakticky není místo pro relaxační aktivity, chybí zde např. relaxační koberec. Pro některé činnosti nemá škola dostatek místností. Prostorové podmínky v budově komplikuje soukromý byt umístěný v přízemí školní budovy. Chybí tak učitelská WC, místnost pro školní knihovnu, samostatná družina či speciální prostory pro zájmové kroužky. K výuce tělesné výchovy se využívá zařízení místní tělovýchovné jednoty. Školní knihovna není moderním informačním centrem, které by poskytovalo komplexní služby žákům, učitelům, popř. veřejnosti. Jde v podstatě o zhruba 250 titulů uskladněných ve dvou skříních v běžné učebně. Nábytek ve třídách je dobře udržovaný a renovovaný, stejně jako tabule a malba stěn. Řešení vyžaduje pronikání hluku a prachu okny z hlavní silnice.

Vybavení školy zvukovou reprodukcí technikou je na průměrné úrovni, k dispozici je také televizor s videem, funkční zpětné projektory ve třídách citelně chybí. V jedné kmenové učebně jsou soustředěny čtyři moderní počítače dodané v rámci akce Internet do škol, kromě počítače v ředitelně má škola ještě tři starší PC vybavené některými výukovými programy. Využití výpočetní techniky v běžných hodinách se však dosud zdaleka nestalo samozřejmostí. Ve sbírkách jsou převážně starší učební pomůcky pocházející z někdejších ústředních dodávek. Učebnice jsou moderní a pravidelně se obměňují. Žáci prvního ročníku dostávají školní potřeby ve stanovené hodnotě.

Podle inspekčních zjištění se výuka ve škole celkově málo opírá o využívání dostupné didaktické techniky a dalších materiálních zdrojů. Kontrolní činnost tento problém dosud neřeší, v této oblasti chybí řízení účinná zpětná vazba a následné motivování pracovníků.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny stupněm průměrný.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ ČESKÝ JAZYK A MATEMATIKA

Realizace vzdělávacího programu

Škola deklaruje ve všech ročnících výuku podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Jako povinný cizí jazyk je ve čtvrtém a pátém ročníku zavedena angličtina. Nepovinné předměty se nevyučují. Zavedeno je osm zájmových kroužků. Zájemci z řad žáků se zúčastňují předmětových a sportovních soutěží.

Časová dotace jednotlivých předmětů ve školním roce 2002/2003 odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Předměty výchovného charakteru (hudební a výtvarná výchova) jsou jednak vyučovány v hodinách vyhrazených rozvrhem, jednak (podobně jako polytechnické prvky) prolínají výukou ostatních předmětů. Porušování učebních osnov vybraných předmětů nebylo zjištěno.

Výuka je v souladu s učebním plánem přijatého vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Výuka českého jazyka a matematiky je v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Třídní výkazy a katalogové listy jsou vyplňovány řádně, bez podstatných nedostatků. Rovněž v třídních knihách je průkazně registrováno probírané učivo.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Dodržování učebního plánu garantuje ředitel (respektive bývalá ředitelka školy) osobní účastí na sestavování rozvrhu hodin všech tříd a kontrolou třídních rozvrhů hodin současně s jejich signováním razítkem školy a podpisem. Kontrola naplňování učebních osnov přijatého vzdělávacího programu je vzhledem k nižší četnosti hospitační činnosti v tomto školním roce založena spíše jen na kontrole časových plánů učiva jednotlivých vyučujících a na kontrole obsahu třídních knih. Konečná zodpovědnost je však ponechána na vyučujících. Otázka plnění osnov je operativně diskutována ve sboru i na poradách, případné zpoždění za plánem je hlášeno a vyučující stav iniciativně napravují. Vzhledem k inspekčním zjištěním je systém kontroly dodržování učebních plánů a naplňování učebních osnov funkční.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a učebních osnov je dostatečně účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů český jazyk a matematika

Týdenní časová dotace obou předmětů odpovídá učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. Hospitováno bylo u všech tří vyučujících, a to ve čtyřech hodinách českého jazyka a ve třech hodinách matematiky. Učivo obou předmětů je učiteli řádně plánováno a probíráno v souladu s příslušnými osnovami. Hospitované hodiny byly vyučujícími vesměs zodpovědně připraveny.

K práci v hodinách byli žáci vyučujícími většinou účinně motivováni. Učitelé děti vždy nejprve uvedli do problému, osvětlili program hodiny a průběžně se snažili žáky pozitivně povzbuzovat. Příležitostně aktualizovali učivo poukazem na jeho praktické důsledky v běžném životě. Žáci se snažili učitelům vyhovět, uspět v drobných soutěžích či získat pěkné známky. Přesto byly v jednotlivých hodinách z hlediska aktivizace žáků patrné jisté rozdíly. Pěkně např. motivovala děti učitelka při hodině čtení ve druhém ročníku. Zkušeně využíval motivační prvky učitel v prvním a třetím ročníku. V některých hodinách ale vznikaly prostoje při přechodech mezi činnostmi ročníkových oddělení, výjimečně se vyskytli i žáci kteří nápadně ztráceli o výuku zájem a byli nakonec ponecháni v pasivitě. Nedoceněna byla motivační role ilustrace výuky obrazovým materiálem či audiovizuálními a dalšími pomůckami. V kontrolovaných vybraných vzorcích žákovských knížek je dostatek známek, klasifikace pozorovaná v hodinách byla objektivní a motivující.

Organizace práce v hodinách spočívala převážně ve střídání jednotné samostatné práce všech žáků ročníku a přímé frontální práce učitele s celou ročníkovou skupinou. Předností všech hodin byla jasná strukturovanost a srozumitelnost učiva a dostatečná příležitost k jeho procvičení ve škole. Celkem zkušeně se vyučující vyrovnali s dělením tříd do dvou ročníkových skupin. Při expozici látky byl preferován řízený rozhovor před výkladem, jedna hodina v pátém ročníku byla koncipována jako dobře připravené pásmo samostatných žákovských činností. Při plnění úkolů byla žákům vždy poskytována zpětná vazba, v některých hodinách matematiky se na ověřování správnosti žáci sami podíleli. V souladu s filosofií vzdělávacího programu se také uplatnily různé mezipředmětové vztahy - např. zpěv, kreslení či praktické činnosti. Přes mnohá pozitiva měla organizace některých zhlédnutých hodin také tradiční nedostatky. V rámci téhož ročníku se většinou jednalo o frontální výuku bez vnitřní diferenciaci vzhledem k nadání jednotlivých žáků. Větší intenzitu postrádala péče o žáky se specifickými potřebami v hodinách. Jen příležitostně se některým žákům dostalo ze strany učitelek individuální dopomoci. Příliš rychle poskytovaná zpětná vazba působila v několika hodinách spíše kontraproduktivně, takže mnozí žáci vlastně jen pasivně shromažďovali informace a výuka tak v několika hodinách ztrácela zamýšlený činnostní charakter. Pouze v malé míře se objevila spolupráce žáků ve skupinkách. Některým hodinám buď zcela chyběl organizační a hodnotící závěr nebo byla tato fáze málo zřetelná či dokonce splynula v mírném chaosu se začínající přestávkou.

Z hlediska materiální podpory výuky se rovněž jednalo o spíše klasicky pojaté hodiny. Nadstandardní bylo pouze využití hudebních nástrojů nebo výtvarného materiálu a pomůcek pro ruční práce v částech některých hodin. Jinak se výuka opírala jen o učebnice nebo pracovní sešity, připravené tabule, kopírované texty, různé kartičky a pod. Při matematice mohli žáci použít ke kontrole výsledků kalkulačku. Audiovizuální technika ani počítačové programy ve zhlédnutých hodinách použity nebyly. Jen výjimečně posloužily žákům při práci nástěnné přehledy učiva.

Až na drobná opomenutí byly v učebnách zajištěny příznivé světelné podmínky. Ve všech hodinách učitelé třídy účinně větrali. Zhruba v polovině hospitovaných hodin citelně chyběla relaxační chvilka nebo odlehčení. Zřejmě běžným nešvarem z hlediska psychohygiény je nedodržování délky přestávek. Ve škole není zavedeno zvonění, což sice přispívá k vytvoření celkově nestresové atmosféry, vyučující však v některých případech ukončili výuku pozdě, např. až pět minut po uplynutí vyučovací jednotky.

Značnou předností školy je příjemná vnitřní atmosféra. Žáci měli většinou dostatek prostoru k vyjádření vlastních názorů, pocitů či potřeb. Na své učitele se obraceli s důvěrou. Učitelé je často vybízeli k formulování myšlenek. Jak v českém jazyce, tak i v matematice byla patrná snaha o systematický rozvoj komunikativních dovedností dětí. Žáci vesměs dodržovali vžitá

pravidla komunikace a jednání, pouze asi ve dvou případech se objevil náznak zneužití nabízené volnosti, což vyučující taktně korigovali.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk a matematika jsou na základě zhlédnutých hodin celkově hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Komerční testy ani jiné standardizované evaluační nástroje si škola nežadává. Výsledky vzdělávání jsou posuzovány na základě pravidelných čtvrtletních prověrek z českého jazyka a z matematiky, popř. i z jiných předmětů.

Analýzy výsledků těchto písemných prací nejsou popsány ani systematicky zpracovány. K jejich zveřejnění a využití dochází v pedagogických radách.

V jednání pedagogické rady jsou pravidelně sledovány počty špatně prospívajících či neprospívajících žáků, žáků opakujících ročník, případně žáků se zhoršeným chováním. Škola vede také přehled o žácích zúčastnivších se předmětových, zájmových a sportovních soutěžích a přehled jejich úspěchů a umístění.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy hodnoceny stupněm průměrný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Příbram dne 14. června 2000 pod čj. 66/99-00/J není v souladu se Zřizovací listinou vydanou Obcí Nová Ves pod Pleší dne 22. října 2002, evidenční číslo neuvedeno, s účinností od 1. ledna 2003. Výše uvedené Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení neuvádí školu jako příspěvkovou organizaci, výše uvedená Zřizovací listina obsahuje formálně nesprávný název školy - s uvedením čísla popisného.*

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Příbram dne 14. června 2000 pod čj. 66/99-00/J,*
2. *Zřizovací listina vydaná Obcí Nová Ves pod Pleší dne 22. října 2002, evidenční číslo neuvedeno, s účinností od 1. ledna 2003,*
3. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2002,*
4. *Vnitroorganizační směrnice ze dne 27. ledna 2003, čj. neuvedeno,*
5. *Organizační schéma ze dne 27. ledna 2003, čj. neuvedeno,*
6. *Školní řád ze dne 30. srpna 2002, čj. neuvedeno,*
7. *Roční plán práce školy ze dne 27. ledna 2003, čj. neuvedeno,*
8. *Rozvrhy hodin jednotlivých tříd za školní rok 2002/2003,*
9. *Rozvrh hodin podle učitelů za školní rok 2002/2003,*

10. Rozpis vyučovacích hodin a přestávek,
11. Tematické časové plány učiva předmětů český jazyk a matematika,
12. Osobní spisy všech zaměstnanců školy,
13. *Vysvědčení o doplňkové maturitní zkoušce* č. 34 vydané Pedagogickou školou v Praze dne 11. června 1976,
14. *Diplom* č. 23584 vydaný Universitou Karlovou v Praze dne 14. července 1978,
15. *Vysvědčení o pedagogické způsobilosti* č. 2331/96 vydané Pedagogickou fakultou University Karlovy v Praze dne 15. ledna 1996,
16. *Personální zabezpečení provozu školy* vypracované ředitelem školy dne 22. listopadu 2002, čj. neuvedeno,
17. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002 čj. 28/2003 ze dne 23. ledna 2003,
18. Záznamy z jednání pedagogické rady v období od 30. srpna 2002 do 23. ledna 2003,
19. Katalogové listy žáků ze školních roků 2001/2002 a 2002/2003,
20. Třídní knihy všech tříd ze školních roků 2001/2002 a 2002/2003,
21. Vzorky žákovských sešitů a písemných prací,
22. Inspekční zpráva čj. 025 111/99-2165 ze dne 24. března 1999.

ZÁVĚR

Z hlediska kvalifikace pedagogických pracovníků má škola poměrně příznivé personální podmínky. Chybějící kvalifikace u jedné vyučující je zčásti kompenzována dlouholetými zkušenostmi v práci s dětmi. Škola je sice otevřena moderním trendům, v rámci možností se vyučující zapojují do vzdělávacích akcí, chybí však systematická orientace sboru na modernizaci vyučovacích metod a forem práce v hodinách, diferenciaci výuky s ohledem na předpoklady jednotlivých žáků i přístup k využívání didaktické a výpočetní techniky. Atmosféra ve sboru je pozitivní. Rezervy jsou v hospitační činnosti.

Prostředí tříd a celé školní budovy svědčí o péči ze strany vedení školy i zřizovatele. Prostorové podmínky v budově dosud značně omezují existenci soukromého bytu v přízemí, řešení vyžaduje také prach a hluk vnikající okny, popř. adaptace WC. Žákovský nábytek je udržován, modernizovat je třeba fond pomůcek a didaktické techniky. Učebnice jsou obměňovány. Využití počítačů při běžné výuce není dosud samozřejmostí.

Pozorovaná výuka měla převážně průměrnou úroveň. Učivo bylo vždy srozumitelně exponováno a dostatečně procvičeno, učitelé většinou vhodně organizovali práci v několika ročníkových skupinách. Aktivní a činnostní pojetí výuky však bylo uplatňováno v menší míře, k vnitřní diferenciaci podle schopností žáků nebo k individuální péči o potřebné žáky přistupovali vyučující jen výjimečně.

Ve srovnání se zjištěním inspekce provedené v roce 1999 nastaly některé dílčí změny. V čele školy stojí nyní jiný ředitel. Škola se stala příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Zlepšilo se hodnocení personálních podmínek, přetrvává však nízká frekvence kontrolní činnosti. Učební plán i osnovy sledovaných předmětů jsou nadále dodržovány. Pokrok nastal v plánování činnosti školy, prostředí školy je stále věnována potřebná péče, získány byly moderní počítače. Pozitiva i negativa zhlédnuté výuky zůstávají celkově v rovnováze. I nadále je ve škole vytvářeno příjemné a pro žáky nestresující prostředí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Petr Jiroš	P. Jiroš v.r.

V Berouně dne 24. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. června 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Stanislav Vacek	S. Vacek v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-07-15	Předáno osobně.
Zřizovatel	2003-07-14	022 093/03-5080
Rada školy	2003-07-14	022 094/03-5080

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.